

‘Klanten helpen hun visie te realiseren’

Als je doet wat je deed, krijg je wat je had. Daar word je als ondernemer meestal niet wijzer van. Bij ‘De Batterijen’ weten ze dat heel goed. Vanuit die gedachte groeide het bedrijf uit van een bomenkwekerij tot een allround groenbedrijf met een ‘visionaire groenstrategie’. En die ontwikkeling zet nog altijd door. Hoe pakken zij dat aan?

Tekst: Monique Ooms | Fotografie: René Faas

Het groencentrum teelt meer dan 550 soorten vaste planten en honderden soorten heesters, sierbomen en fruitbomen en heeft een cash-and-carry volgens een drive-in formule en een ontwerpafdeling met twee landschapsarchitecten. Het bedrijf is Milieu-keur- en Skal-gecertificeerd. Het totale bedrijfsoppervlak bestrijkt 35 hectare. Het bestaat ruim een halve eeuw en inmiddels is het bedrijf van Erik Stuurbrink, die eerder tien jaar voor het De Batterijen werkte.

Voor de ontwikkeling van de ontwerpafdeling was een duidelijke aanleiding, vertelt Stuurbrink. “In de winter van 2012 bevroor onze hele vruchtbomencollectie. Daarmee viel een belangrijk deel van onze inkomsten weg en we hadden veertien fulltime medewerkers in dienst die op hun salaris rekenden. Hoe gingen we dat alsnog bij elkaar verdienen? Op dat moment zijn we ons meer gaan focussen op het groencentrum en hebben we ons afgevraagd: wat vraagt de markt en hoe kunnen wij daarop een antwoord geven?” Het groencentrum heeft een enorme brede collectie in huis. “Hoveniers en consumenten komen, soms samen, vanuit heel Nederland hiernaartoe om hun beplantingsplan in te vullen.” De Batterijen teelt een deel van deze planten niet zelf. “Die kopen we in bij een vaste kring van kwekers die aan de vraag van onze klanten tegemoet kunnen komen. Zo is er steeds meer vraag naar biologisch geteelde planten en kruiden.”

GEMEENTELIJKE VRAAGSTUKKEN

Stuurbrink signaleerde dat gemeenten met een aantal vraagstukken worstelen op het gebied van de openbare ruimte, maar ook rond de soms moeizame relatie tussen groepen burgers in verschillende wijken. “Wij helpen gemeentes trajecten ontwikkelen voor de inrichting van de openbare ruimte met groen. Zo hebben we in Zaltbommel de aanleg van de Torentuin begeleid.”

Onder de toren van Zaltbommel kwam een nieuwe wijk tot stand naast een oude, met nieuwe en oude bewoners, waar de nodige weerstand en gedoe speelden. Tussen de wijken lag een stukje grond met archeologische waarde. “Samen met de gemeente en inwoners hebben we een plan gemaakt voor de aanleg en inrichting van een moestuin én het permanente onderhoud ervan. Bovendien hebben wij de fruitbomen geleverd. Dit leidde niet alleen tot een mooi stukje groen tussen de woonwijken, het zorgde bovendien voor verbinding tussen bewoners.”

In de Rotterdamse wijk Kralingen begeleidde De Batterijen een project rond een doolhof dat door bewoners is aangelegd en wordt onderhouden. “Daar leverden wij de leifruitbomen. We ontwerpen dus niet alleen, maar ontzorgen ook door het hele participatietraject uit handen van de gemeente te nemen.”

In de tijd dat De Batterijen hiermee begon, was dit nog nieuw. Bovendien was er in de crisisperiode weinig geld voor

Eigenaar Erik Stuurbrink: “Maatschappelijk verantwoord ondernemen is de basis.”

‘We doen veel met voedselbossen en eetbaar groen’

dit soort projecten. “Langzamerhand is die markt echter gegroeid en daar profiteren wij nu van. Vanuit de trend van zelfvoorzienend zijn werken we ook veel met de aanleg van voedselbossen met eetbare groenproducten. In Almere hebben we al een aantal tuinen mogen aanleggen met eetbare producten en in Amsterdam werken we mee aan een project waarbij moeilijk opvoedbare jongeren meehelpen met het tuinonderhoud.”

DUURZAAMHEID IS RODE DRAAD

Inkomsten zijn belangrijk voor de continuïteit van de onderneming, maar niet de voornaamste drijfveer voor Stuurbrink en zijn inmiddels zeventien medewerkers. “Maatschappelijk verantwoord ondernemen en duurzaamheid zijn voor ons de rode draad voor onze visie en bedrijfsvoering. Ik vind het belangrijk dat onze kinds-kinderen ook nog op een gezonde aarde kunnen leven.”

Stuurbrink kijkt steeds vooruit, De Batterijen profileert zich als ‘visionaire groenstrateg’. “Waar wil ik over vijf jaar staan? Welke verandering willen wij teweegbrengen? Wat kunnen wij met groen doen om bij te dragen aan een oplos-

sing voor de klimaatverandering? Hoe kunnen wij klanten helpen hun visie te realiseren?”

Stuurbrink gelooft sterk in samenwerking. “Wij werken aan de ontwikkeling van biodiverse hagen samen met diverse partijen, zoals de WUR en Fruitmotor, een coöperatieve organisatie voor circulaire economie. Door een mix van bomen creëren we meer en betere mogelijkheden voor bestuiving, hoeven we minder te spuiten en dragen we bij aan de biodiversiteit. Verder is de overheid een belangrijke partij. Overheden hebben een partner nodig die kan meedenken over de invulling van hun duurzaamheidsopgave; daar spelen wij op in. En verder werken we nauw samen met biokwekers die producten kunnen leveren waar onze klanten behoefte aan hebben.” Onlangs is Stuurbrink ook een samenwerking overeengekomen met Intratuin voor de verkoop van een biologische lijn van fruitbomen. “Dit is een nieuwe uitdaging voor ons en voor Intratuin. Als we dit doen, moet het helemaal goed zijn. We gaan het fasegewijs ontwikkelen. Belangrijk is ook dat Intratuin begrijpt dat een bioproduct niet altijd helemaal perfect is, partijen kunnen minder uniform zijn dan bij reguliere teelt. Gelukkig is er een groeiende groep consumenten die bewust voor bio kiest en die imperfecties prima vindt. Biologische producten beslaan nu al zo’n 30 procent van de verkoop.”

AMBACHT

Je kunt zelf wel een visie en een overtuiging hebben, maar hoe krijg je je medewerkers daarin mee? Stuurbrink erkent dat dit een punt van aandacht is. “Belangrijk is dat we met elkaar in gesprek blijven. Ik verwacht van onze medewerkers dat ze het bedrijf op alle vier de terreinen goed van dienst kunnen zijn. Dat ze het ambacht verstaan en over de kennis en kunde beschikken die hiervoor nodig is. Daar staan ze voor en ze zien ook dat het belangrijk is om mee te bewegen met de markt. Onlangs heb ik een bureau uitgenodigd om ons te begeleiden bij de ontwikkeling van onze visie en zo draagvlak te creëren.” Dat is allemaal nodig om de ambities van De Batterijen te kunnen waarmaken, vindt Stuurbrink.

Als we een rondje maken over het bedrijfsterrein zien we medewerkers die gefocust aan de slag zijn. In het groencentrum staat het assortiment er strak bij. Op het cash-and-carry-terrein zijn medewerkers aan het orders picken en loopt een kwekersechtpaar met een kar rond om de eigen bestelling te verzamelen. Achter de cash-and-carry ligt een veld waar een brede variëteit aan bomen wordt geteeld. “Daar”, wijst Stuurbrink op een stuk terrein dat nog braak ligt, “willen we het containerveld uitbreiden. Er is nog genoeg ruimte voor.” De Batterijen teelt, ingeklemd in het gebied tussen de Waal en Rijn, op lichte rivierklei. “Ideaal voor onze teelten. We zitten hier perfect.”

De Batterijen kweekt 550 soorten vaste planten en honderden soorten heesters, sierbomen en fruitbomen. Een deel van het sortiment wordt verkocht in de cash-and-carry.

‘De Batterijen’ in het kort

Het begon ruim vijftig jaar geleden in Kesteren (Gld), vlak bij de Grebbeberg. Daar was kwekerij De Batterijen gevestigd op de plek waar ooit in oorlogstijd de gevechtstroepen zich verscholen achter de kazematten die nog altijd het landschap in deze regio markeren. De gebroeders Peters teelden hier fruitbomen en de onderneming groeide zo snel dat werd uitgeweken naar een nieuwe locatie, aan de Bonegraafseweg in Ochten (Gld). Kwekerij De Batterijen in Ochtend omvat, inclusief de kwekerij, in totaal 35 hectare. Eigenaar Erik Stuurbrink ziet maatschappelijk verantwoord ondernemen als de basis voor de verdere groei en continuïteit van het bedrijf. De Batterijen kent vier takken: een boomkwekerij, een groencentrum, een cash-and-carry en een ontwerpafdeling die zich met name richt op participatietrajecten voor gemeenten.